ליקוטי עצות — מחשבות והרהורים

מַחֲשָׁבוֹת וְהִרְהוּרִים[א]. הָעִקָּר לִשְׁמֹר מֹחוֹ שֶׁלֹּא יֶחֱמָץ, שֶׁלֹּא יִהְרְהֵר בְּהִרְהוּרִים רָעִים וּבְתַאֲוֹוֹת שֶׁהֵם סִטְרָא דְּמוֹתָא. וְצָרִיךְ לִגְעֹר בְּאֵלּוּ הַמַּחֲשָׁבוֹת שֶׁהֵם סִטְרִין אַחֲרָנִין וּלְגָרְשָׁם מִדַּעְתּוֹ וּמַחֲשַׁבְתּוֹ שֶׁלֹּא יִתְקָרְבוּ אֵלָיו, כִּי הֵם מְטַמְטְמִין מֹחוֹ וְעַל־יְדֵי זֶה אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל וְאִי אֶפְשָׁר לוֹ לִשְׁמֹחַ. עַל־כֵּן צְרִיכִין לִזָּהֵר בָּהֶם בְּמַשֶּׁהוּ, כִּי הֵם עִקַּר הֶחָמֵץ וְהַשְׁאוֹר שֶׁבָּעִסָּה שֶׁצְּרִיכִים לְבַעֲרָם בְּבֵל יֵרָאֶה וּבְבַל יִמָּצֵא וּלְטַהֵר וּלְפַנּוֹת אֶת הַמֹּחַ מֵהֶם: (לק"א סי' ה' אות ד')

[ב]. כְּשֶׁבָּאִים עַל מַחֲשַׁבְתּוֹ הָרְהוּרֵי זְנוּת, וְהוּא מְשַׁבֵּר תַּאֲוָתוֹ וּמַסִּיחַ דַּעְתּוֹ מֵהֶם, זֶהוּ עִקַּר תְּשׁוּבָתוֹ וְתִקּוּנוֹ עַל פְּגַם הַבְּרִית שֶׁפָּגַם מִקֹּדֶם, כָּל אֶחָד כְּפִי עִנְיָנוֹ, כִּי זֶהוּ בְּחִינַת תְּשׁוּבַת הַמִּשְׁקָל מַמָּשׁ. עַל־כֵּן אַל יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ כְּשֶׁרוֹאֶה, שֶׁמִּתְגַּבְּרִים עָלָיו הָרְהוּרִים רָעִים וּמְגֻנִּים מְאֹד, כִּי אַדְרַבָּא, זֶהוּ דַּיְקָא תִּקּוּנוֹ וּתְשׁוּבָתוֹ, כִּי דַּיְקָא עַל־יְדֵי זֶה שֶׁבָּאִים עָלָיו עַתָּה אֵלּוּ הַהִרְהוּרִים וְהוּא מִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם, עַל־יְדֵי זֶה דַּיְקָא הוּא עִקַּר תִּקּוּנוֹ וּתְשׁוּבָתוֹ כַּנַּ"ל. וּבָזֶה הוּא מוֹצִיא נִיצוֹצֵי הַקְּדֻשָּׁה שֶׁנָּפְלוּ עַל־יְדֵי פְּגַם הַבְּרִית, וְאָזַי זוֹכֶה לְתִקּוּן הַבְּרִית. וְעַל־יְדֵי זֶה זוֹכֶה לְהִזְדַּכֵּךְ הַמַּחֲשָׁבָה וְהַקּוֹל וְכוּ' (כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר בִּפְנִים), וְזוֹכֶה לְשָׁלוֹם שֶׁעַל־יְדֵי זֶה יְכוֹלִין לִמְשֹׁךְ כָּל הָעוֹלָם לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ: (לק"א סי' כ"ז אות ט')

[ג]. כְּשֶׁאָדָם מַכְנִיס בְּתוֹךְ שִׂכְלוֹ מַחֲשָׁבוֹת חִיצוֹנִיּוֹת, אָזַי נִתְמַעֵט קְדֻשַּׁת שִׂכְלוֹ כְּפִי הַמָּקוֹם שֶׁל הַמַּחֲשָׁבָה פְּגוּמָה שֶׁהִכְנִיס בְּתוֹךְ מַחֲשַׁבְתּוֹ. וְעַל זֹאת הַמַּחֲשָׁבָה פְּגוּמָה מִתְלַקְּטִים וּמִתְחַבְּרִים כָּל הַמִּדּוֹת וְכָל הַתַּאֲוֹוֹת רָעוֹת וּמְגֻנּוֹת. נִמְצָא, שֶׁכָּל הַפְּגָמִים וְכָל הָעֲוֹונוֹת וְהַחֲטָאִים חַ"ו, כֻּלָּם אֵינָם בָּאִים כִּי אִם עַל־יְדֵי פְּגַם הַמַּחֲשָׁבָה. עַל־כֵּן צָרִיךְ כָּל אָדָם לִשְׁמֹר מְאֹד אֶת שִׂכְלוֹ וּמַחֲשַׁבְתּוֹ, שֶׁלֹּא יִכָּנֵס בְּמַחֲשָׁבָה שׁוּם מַחֲשָׁבָה חִיצוֹנָה וְלֹא שׁוּם חָכְמָה חִיצוֹנָה. וְזֶה עִקַּר הַתְּשׁוּבָה וְתִקּוּן עַל כָּל הָעֲוֹונוֹת, כְּשֶׁמִּתְגַּבֵּר לְגָרֵשׁ כָּל הַמַּחֲשָׁבוֹת חִיצוֹנִיּוֹת מִדַּעְתּוֹ וְשִׂכְלוֹ. כִּי הַשֵּׂכֶל הוּא הַנְּשָׁמָה, וּכְשֶׁמְּקַדֵּשׁ שִׂכְלוֹ, הֵינוּ נִשְׁמָתוֹ, עַל־יְדֵי זֶה מַגְבִּיהַּ וּמַשִּׂיב הַכֹּל לְשָׁרְשׁוֹ וְזֶה עִקַּר הַתְּשׁוּבָה: (לק"א סי' ל"ה אות א' ב')

[ד]. כְּשֶׁאָדָם חוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת רָעוֹת, שֶׁהֵם טִפְּשׁוּת הַלֵּב, הוּא מְטַמְטֵם אֶת הַלֵּב בִּבְחִינַת עָרְלַת לֵב, וּבָזֶה הוּא מְטַמְטֵם בְּחִינַת הֶחָלָל שֶׁל הַבְּרִיאָה וְנֶחְשָׁב כְּאִלּוּ הֶחֱרִיב אֶת הָעוֹלָם. אֲבָל כְּשֶׁחוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת זֶהוּ בְּחִינַת תִּקּוּן הַבְּרִיאָה, וְעַל־יְדֵי זֶה שֶׁמְּטַהֵר הַלֵּב וּמְגָרֵשׁ מִמֶּנּוּ הַמַּחֲשָׁבוֹת רָעוֹת וְחוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת, יִזְכֶּה לַעֲשׂוֹת נִסִּים וּמוֹפְתִים בָּעוֹלָם: (לק"א סי' מ"ט אות א' ז')

[ה]. כָּל תִּקּוּן הָאָדָם וְקִלְקוּלוֹ חַ"ו, הַכֹּל תָּלוּי בַּמַּחֲשָׁבָה שֶׁבַּלֵּב. כִּי עִקַּר הַיְצָרִין הֵם הַמַּחֲשָׁבוֹת וְהַחָכְמוֹת שֶׁבַּלֵּב, כִּי מַחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת הֵם יֵצֶר טוֹב וּמַחֲשָׁבוֹת רָעוֹת הֵם יֵצֶר הָרָע: (שם אות א')

[ו]. כְּשֶׁנִּזְהָר מִמַּחֲשָׁבוֹת רָעוֹת וְחוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת בְּלִבּוֹ, אֵיךְ לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בָּזֶה נַעֲשָׂה לִבּוֹ בִּבְחִינַת צוּר לְבָבִי וּבְחִינַת וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי, וְזוֹכֶה לַעֲשׂוֹת פְּעֻלּוֹת וּמִדּוֹת טוֹבוֹת וּלְקַבֵּל עָלָיו עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם שְׁלֵמָה, וְזוֹכֶה לִתְפִלָּה וְלִתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה. וְנַעֲשָׂה עַל־יְדֵי זֶה יְחוּדָא עִלָּאָה וְיִחוּדָא תַּתָּאָה וְזוֹכֶה לְהִתְגַּלּוּת אוֹרְיָתָא דְּעַתִּיקָא סְתִימָאָה. וְנִתְבַּטֵּל מַלְכוּת הָרְשָׁעָה וְנִתְעַלֶּה וְנִתְגַּדֵּל מַלְכוּת דִּקְדֻשָּׁה, וְעַל־יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ לְיִשְׂרָאֵל חִיּוּת גָּדוֹל וְשֶׂפַע וַעֲשִׁירוּת גָּדוֹל וּבְרָכָה עַד בְּלִי דַּי: (שם אות א' ב' ד' ו' ז')

[ז]. כָּל הַמַּחֲשָׁבוֹת שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם כֻּלָּם בָּאִים בְּתוֹךְ הַדִּבּוּר. כִּי בְּשָׁעָה שֶׁהוּא חוֹשֵׁב הַמַּחֲשָׁבָה רְחוּשֵׁי מְרַחֲשָׁן שִׂפְתוֹתָיו. וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵין הָאָדָם מַרְגִּישׁ זֹאת, אַף עַל פִּי כֵן הוּא בְּדַקּוּת גָּדוֹל כִּדְאִיתָא בַּזֹּהַר. כִּי כָּל מַחֲשָׁבָה שֶׁבָּעוֹלָם שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם כֻּלָּם מְכָרְחִים לָבוֹא בְּתוֹךְ הַדִּבּוּר בְּשָׁעַת הַמַּחֲשָׁבָה, רַק שֶׁהוּא בְּדַקּוּת מְאֹד: (לק"א סי' ס"ו אות ד')

[ח]. יֵשׁ בְּנֵי אָדָם שֶׁיֵּשׁ לָהֶם הִרְהוּרֵי עֲבוֹדָה זָרָה אוֹ הִרְהוּרֵי נְאוּף וּמִתְגַּבְּרִים עֲלֵיהֶם בְּיוֹתֵר בִּשְׁעַת הַתְּפִלָּה. וְיֵשׁ שֶׁבְּשָׁעָה שֶׁעוֹמְדִים לְהִתְפַּלֵּל, מְזַדְּמְנִים לִפְנֵיהֶם דְּמְיוֹנוֹת כְּאִלּוּ עוֹמֵד לִפְנֵיהֶם דְּמוּת עֲבוֹדָה זָרָה אוֹ שְׁאָר דְּמְיוֹנוֹת רָעִים, וּמְבַלְבְּלִים אוֹתָם מְאֹד בִּשְׁעַת הַתְּפִלָּה, וְיֵשׁ לָהֶם יִסּוּרִים גְּדוֹלִים מֵהֶם, וְרוֹצִים לְהִתְגַּבֵּר מְאֹד לְהַעֲבִיר אוֹתָם הַמַּחֲשָׁבוֹת מִדַּעְתָּם, וְזוֹרְקִים רֹאשָׁם הֵנָּה וְהֵנָּה. אֲבָל דַּע, שֶׁכָּל מַה שֶּׁיֵּשׁ לָהֶם יִסּוּרִים יוֹתֵר וְכָל מַה שֶּׁהֵם מִתְגַּבְּרִים בְּיוֹתֵר לְהַעֲבִירָם מִדַּעְתָּם, יוֹתֵר וְיוֹתֵר הֵם מִתְגַּבְּרִים אֵלּוּ הַבִּלְבּוּלִים רָעִים וְהַדְּמְיוֹנוֹת, כִּי כָּךְ טִבְעָם, שֶׁכָּל מַה שֶּׁחוֹשְׁבִים עֲלֵיהֶם יוֹתֵר לִדְחוֹתָם הֵם כְּרוּכִים אַחֲרָיו יוֹתֵר. עַל־כֵּן עִקַּר הָעֵצָה לִבְלִי לְהַשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם כְּלָל, וְשֶׁלֹּא יִכָּפֵת לֵהּ כְּלָל מַה שֶּׁעוֹמְדִים לְפָנָיו אֵלּוּ הַדְּמְיוֹנוֹת וְהַהִרְהוּרִים וְלֹא יִשְׁמַע אוֹתָם כְּלָל, רַק יַעֲשֶׂה אֶת שֶׁלּוֹ בְּמַה שֶּׁהוּא עוֹסֵק בְּתוֹרָה אוֹ תְּפִלָּה אוֹ מַשָּׂא וּמַתָּן וְלֹא יַשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם כְּלָל וְלֹא יַבִּיט לְאַחֲרָיו אִם נִסְתַּלְּקוּ מִמֶּנּוּ, רַק יַעֲשֶׂה אֶת שֶׁלּוֹ בְּמַה שֶּׁהוּא עוֹסֵק וּבָזֶה יִסְתַּלְּקוּ מִמֶּנּוּ מְמֵילָא. אַךְ זֶה הוּא רַק עֵצָה לִפְעָמִים שָׁעָה, וְהָעִקָּר שֶׁצָּרִיךְ לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר גּוּפוֹ, וְיֵלֵךְ אֵצֶל צַדִּיקֵי אֱמֶת וְיוֹרוּ לוֹ דַּרְכֵי הָאֱמֶת, אָז יִסְתַּלְּקוּ מֵעָלָיו בְּתַכְלִית: (לק"א סי' ע"ב)

[ט]. גַּם עֲצָבוּת מַזִּיק מְאֹד לָזֶה וְנוֹתֵן כֹּחַ לְאֵלּוּ הַבַּלְבּוּלִים שֶׁיִּתְגַּבְּרוּ חַ"ו. עַל כֵּן צָרִיךְ לִבְלִי לְהִתְעַצֵּב מִזֶּה שֶׁיֵּשׁ לוֹ בַּלְבּוּלִים אֵלּוּ, וְאַל יִתְיָרֵא וְיִפְחַד מֵהֶם כְּלָל, רַק יַסִּיחַ דַּעְתּוֹ מֵהֶם וְאַל יִסְתַּכֵּל עֲלֵיהֶם כְּלָל כַּנַּ"ל. וִישַׁמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ בְּכָל דַּרְכֵי הָעֲצוֹת הַמְבֹאָרִים בְּמִקוֹמָם וְעַל־יְדֵי זֶה מִמֵּילָא יִסְתַּלְּקוּ. רַק לֹא יַעֲמִיד הַדָּבָר לְנִסָּיוֹן לְהִסְתַּכֵּל בְּכָל פַּעַם לַאֲחוֹרָיו אִם כְּבָר נִסְתַּלְּקוּ, רַק יַסִּיחַ דַּעְתּוֹ מֵהֶם לְגַמְרֵי כַּנַּ"ל, וְהָבֵן: (שם)

[י]. מַחֲשָׁבוֹת טְהוֹרוֹת הֵם בְּחִינַת חַיּוֹת טְהוֹרוֹת, וּמַחֲשָׁבוֹת רָעוֹת הֵם בְּחִינַת חַיּוֹת טְמֵאוֹת. וְהַמִּלְחָמָה שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם בְּמֹחוֹ בֵּין הַמַּחֲשָׁבוֹת הוּא מִלְחָמָה מַמָּשׁ בֵּין הַחַיּוֹת טְהוֹרוֹת לַטְּמֵאוֹת. וּמַנִּיחִים בְּכַוָּנָה מִלְמַעְלָה שֶׁיְּנַצְּחוּ זֶה עִם זֶה, כִּי יֵשׁ לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא תַּעֲנוּג גָּדוֹל כְּשֶׁהֵם מְנַצְּחִים זֶה עִם זֶה, וְהָאָדָם מִתְגַּבֵּר עַל הַחַיּוֹת טְמֵאוֹת וּמְנַצֵּחַ אוֹתָם: (לק"א סי' רל"ג)

[יא]. הַכְּלָל, שֶׁאִי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אֹפֶן שֶׁיִּהְיוּ שְׁנֵי מַחֲשָׁבוֹת בְּיַחַד בְּפַעַם אֶחָד. עַל־כֵּן בְּקַל יְכוֹלִין לְגָרֵשׁ הַמַּחֲשָׁבוֹת רָעוֹת רַק בְּשֶׁב וְאַל תַּעֲשֶׂה, דְּהַיְנוּ שֶׁלֹּא לַחֲשֹׁב אוֹתָהּ הַמַּחֲשָׁבָה, רַק לַחֲשֹׁב אֵיזֶה מַחֲשָׁבָה אַחֶרֶת בְּתוֹרָה וַעֲבוֹדָה אוֹ אֲפִלּוּ מַשָּׂא וּמַתָּן וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה, שֶׁמִּמִּשִּׁיךְ מַחֲשַׁבְתּוֹ לְאֵיזֶה מַחֲשָׁבָה אַחֶרֶת, וְעַל־יְדֵי זֶה יִפְטֹר מִמֵּילָא הַהִרְהוּרִים וְהַמַּחֲשָׁבָה רָעָה שֶׁבָּאָה עָלָיו. כִּי אִי אֶפְשָׁר שֶׁיִּהְיוּ שְׁנֵי מַחֲשָׁבוֹת בְּיַחַד בְּשׁוּם אֹפֶן. וּכְבָר מְבֹאָר שֶׁאֵין צְרִיכִין לְנַעְנֵעַ רֹאשׁוֹ הֵנָּה וֵהֵנָּה כְּדֵי לְגָרֵשׁ הַמַּחֲשָׁבוֹת רָעוֹת, כִּי אֵין זֶה מוֹעִיל כְּלָל, רַק יַחֲשֹׁב מַחֲשָׁבָה אַחֶרֶת כַּנַּ"ל וְאַל יִסְתַּכֵּל לְאַחֲרָיו כְּלָל וְכַנַּ"ל: (שם)

[יב]. הַמַּחֲשָׁבָה גָּבוֹהַּ מְאֹד. וּמִי שֶׁרוֹצֶה לַחֲשֹׁב מַחֲשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת וְלַעֲלוֹת לְעוֹלָם הַמַּחֲשָׁבָה, אֲזַי הוּא צָרִיךְ לִשְׁתֹּק לְגַמְרֵי, כִּי אֲפִלּוּ אִם יְדַבֵּר אָז דִּבּוּר הָגוּן הוּא מַפְסִיד הַמַּחֲשָׁבָה. אַךְ אֲפִלּוּ אִם יִשְׁתֹּק לְגַמְרֵי, עֲדַיִן יֵשׁ בִּלְבּוּלִים הַרְבֵּה שֶׁמְּבַלְבְּלִין הַמַּחֲשָׁבָה. וְעַל זֶה צְרִיכִין טָהֳרַת הַמַּחֲשָׁבָה. וְזֶה זוֹכִין עַל־יְדֵי סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מְצַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים (עַיֵּן צַדִּיק): (לק"א סי' רל"ד)

[יג]. הִרְהוּרֵי נְאוּף הֵם אֲבִי אֲבוֹת הַטֻּמְאָה, בְּחִינַת טֻמְאַת מֵת, וּצְדָקָה מַצֶּלֶת מֵהֶם. וְאַף עַל פִּי כֵן אָסוּר לִסְמֹךְ עַל זֶה וּלְהַרְבּוֹת שִׂיחָה עִם הַנָּשִׁים חַ"ו, רַק מַה שֶּׁמְּכָרֵחַ לְדַבֵּר עִמָּהֶם אֵינוֹ מַזִּיק לוֹ עַל־יְדֵי זְכוּת וְכֹחַ הַצְּדָקָה: (לק"א סי' רמ"ב)

[יד]. יֵשׁ הִרְהוּרִים שֶׁנִּמְשָׁכִין מִקְּלִפָּה כָּזֹאת שֶׁקָּשֶׁה מְאֹד לְהִנָּצֵל מֵהֶם, וְאַף אִם יַעַצִּים עֵינָיו, אַף עַל פִּי כֵן בְּכָל צַד שֶׁיִּפָּנֶה תִּזְדַּמֵּן לוֹ. וּצְדָקָה מַצֶּלֶת מֵהֶם: (שם)

[טו]. צָרִיךְ לְהַעֲלוֹת מֵהֶחְתִּים בְּשָׂרוֹ לִבְחִינַת חוֹתָם דְּקֻדָּשָׁה, שֶׁהִיא בְּחִינַת תְּפִלִּין הִתְנוֹצְצוּת הַמֹּחִין. הַיְנוּ כְּשֶׁמִּתְגַּבְּרִים עָלָיו הִרְהוּרִים בְּיוֹתֵר, לֹא יִפֹּל מִזֶּה כְּלָל וְלֹא יִתְעַצֵּב, רַק אָז דַּיְקָא יִתְגַּבֵּר וְיִתְחַזֵּק לִבְרֹחַ מֵהֶם וּלְהַמְשִׁיךְ מַחֲשַׁבְתּוֹ אֶל הַקְּדֻשָּׁה, וְאָז נַעֲשָׂה מִזֶּה דַּיְקָא תִּקּוּן גָּדוֹל וְנִפְלָא בְּחִינַת תְּפִלִּין כַּנַּ"ל. וְעַיֵּן בְּרִית כ"ז: (לק"ת סי' ה' אות ז')

[טז]. הַמַּחֲשָׁבָה בְּיַד הָאָדָם לְהַטּוֹתָהּ כִּרְצוֹנוֹ לְמָקוֹם שֶׁהוּא רוֹצֶה, וְכַמְבֹאָר לְעֵיל שֶׁאִי אֶפְשָׁר שֶׁיִּהְיוּ שְׁנֵי מַחֲשָׁבוֹת בְּיַחַד כְּלָל. וַאֲפִלּוּ אִם לִפְעָמִים הוֹלֶכֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ וּפוֹרַחַת וּמְשׁוֹטֶטֶת בִּדְבָרִים אֲחֵרִים וְזָרִים, הוּא בְּיַד הָאָדָם לַחֲזֹר וּלְהַטּוֹתָהּ בְּעַל כָּרְחָהּ אֶל הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר לַחֲשֹׁב מַה שֶּׁרָאוּי. וְהוּא מַמָּשׁ כְּמוֹ סוּס שֶׁפּוֹנֶה מִן הַדֶּרֶךְ וְסָר לְדֶרֶךְ אַחֶרֶת, שֶׁתּוֹפְסִין אוֹתוֹ בְּרִסְנוֹ וּמַחֲזִירִין אוֹתוֹ בְּעַל כָּרְחוֹ אֶל הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר. כְּמוֹ כֵן בַּמַּחֲשָׁבָה מַמָּשׁ, שֶׁתִּכֹּף כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁהִיא תּוֹעָה מִן הַדֶּרֶךְ צָרִיךְ לְתָפְסָהּ בְּעַל כָּרְחָהּ לַהֲשִׁיבָהּ אֶל הַדֶּרֶךְ הָרָאוּי: (לק"ת סי' נ)

[יז]. גָּדֵל יִקָּרַת הַמַּחֲשָׁבָה אֵין לְשַׁעֵר. כִּי הַמַּחֲשָׁבָה יְקָרָה מְאֹד, הַיְנוּ מַחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת בְּתוֹרָה וַעֲבוֹדָה, וְנַעֲשָׂה מִמֶּנָּה דְּבָרִים שְׁלֵמִים מַמָּשׁ שֶׁיֵּשׁ לָהֶם קִיּוּם כָּל הַיָּמִים שֶׁיִּתְקַיְּמוּ הָעוֹלָמוֹת וּלְעוֹלְמֵי עַד. וְחָכְמָה יְקָרָה יוֹתֵר וְעַיֵּן בִּפְנִים. וּמִזֶּה תּוּכַל לְהָבִין מִמֵּילָא הַהֶפֶךְ חַ"ו, גָּדֵל הַפְּגָם שֶׁל מַחֲשָׁבוֹת רָעוֹת רַחֲמָנָא לִצְלָן: (לק"ת סי' נ"ג)

[יח]. כְּשֶׁתִּהְיֶה בִּבְחִינַת מַ"ה וְתַמְשִׁיךְ לְךָ אֱלקוּת, שֶׁתְּקַשֵּׁר תָּמִיד בְּמַחֲשַׁבְתְּךָ אֱלקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל יְדֵי זֶה יִתְבַּטֵּל כָּל הַמִּלְחָמוֹת וְכָל הָרְצוֹנוֹת נֶגֶד רְצוֹנְךָ. וְזֶה פֵּרוּשׁ מַחֲשָׁבָה – חֲשֹׁב "מַה", שֶׁתַּמְשִׁיךְ "מַה" (הַיְנוּ שֵׁם הַוָיָה בְּגִימַטְרִיָּא מַ"ה) בְּתוֹךְ מַחֲשַׁבְתְּךָ, שֶׁתְּקַשֵּׁר אֱלקוּתוֹ בְּמַחֲשַׁבְתְּךָ תָּמִיד: (לק"ת סי' פ"ב)

[יט]. צְרִיכִין לִשְׁמֹר אֶת עַצְמוֹ מְאֹד מֵהִרְהוּר. כִּי הִרְהוּר מַזִּיק וּפוֹגֵם מְאֹד מְאֹד, מַה שֶּׁאִי אֶפְשָׁר לְצַיֵּר בְּדַעַת הָאָדָם כְּלָל עִצֻּם פְּגַם הַהִרְהוּר, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַצִּילֵנוּ: (לק"ת סי' קי"ד)

[כ]. צָרִיךְ לִשְׁמֹר אֶת הַמַּחֲשָׁבָה מְאֹד, כִּי מִמַּחֲשָׁבָה יָכוֹל לִהְיוֹת נַעֲשָׂה דְּבַר חִיּוּת מַמָּשׁ: (שיחות הר"ן סי' מ"ו)

[כא]. הַמַּחֲשָׁבָה הִיא גָּבוֹהַּ מְאֹד מְאֹד לְמַעְלָה מִכָּל הַדְּבָרִים הַגְּבוֹהִים וַחֲשׁוּבִים אֵצֶל הָאָדָם, כְּגוֹן רְאִיָּה וּשְׁמִיעָה וְכוּ', וְהַמַּחֲשָׁבָה גָּבוֹהַּ מִכֻּלָּם וְיכוֹלָה לְהַשִּׂיג וּלְהַגִּיעַ לְמַעְלָה לְמַעְלָה, עַל כֵּן צְרִיכִין לִשָּׁמְרָהּ מְאֹד: (שם)

[כב]. יֵשׁ דָּבָר שֶׁפּוֹרֵחַ בַּמַּחֲשָׁבָה (הַיְנוּ דְּבַר הַשָּׂגָה אוֹ חִדּוּשׁ תּוֹרָה) כְּמוֹ זְרִיחָה, וְאַחַר כָּךְ פּוֹרֵחַ מֵהַמַּחֲשָׁבָה. וְצָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה לָזֶה בְּרִיָּה וְאִישׁ חַיִל, שֶׁיּוּכַל לִרְדֹּף וְלָרוּץ אַחֲרֶיהָ וּלְהַשִּׂיגָהּ: (שם סי' נ"ח)